



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio quarta. Vtrum hoc sacramentum debeat dari sanis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

cuiuslibet persone, dato quod minister sit malus in se.
 9. Ad aliud argumentum dicendum est quod vis christiana in confirmatione pertinet ad solum episcopum: quia per confirmationem acquiritur gradus super communem populum, sed per visum olei in extrema unctione non acquiritur talis gradus, & ideo eius dispensatio conuenit omni sacerdoti, & non conuenit soli Episcopo.

QUESTIO QVARTA.
 Vtrum hoc sacramentum debeat dari sanis.

Quarto queritur vtrum hoc sacramentum debeat dari sanis. Et videtur quod sic, nam sicut baptismus est sacramentum intrantium Ecclesiam, sic extrema unctio est sacramentum exeuntium, sed baptismus datur omnibus intrantibus ecclesiam sanis & infirmis, ergo extrema unctio debet dari omnibus exituris: sed aliqui sanitate sunt exiuri, sicut illi qui sunt decapitandi, ergo &c.

2. Item si hoc sacramentum non debet dari nisi infirmis saltem videtur quod debeat dari omnibus infirmis: sed pueri, amentes, & phrenetici quandoque infirmantur ad mortem ergo eis conferendum hoc sacramentum.

3. IN contrarium est quod dicit beatus Iacobus: Infirmus quis in vobis, &c.

4. **RESPONSIO.** Videnda sunt tria. Primum est, an hoc sacramentum sit conferendum omnibus infirmis. Secundum est, vtrum sit eis conferendum in determinatis partibus corporis. Tertium est, an debeat aliquando reiterari.

5. Quantum ad primum tenetur communiter quod hoc sacramentum non est dandum nisi infirmis. Cuius rationem aliqui assignant dicentes: ea quae in sacramentis geruntur interius debent representari per ea quae geruntur exterius, sed effectus interior huius sacramenti est sanatio spiritualis, ergo debet representari exterius per sanationem corporalem, sed nullus est illius sanationis susceptiuus, nisi actu infirmus, quare de necessitate huius sacramenti est quod suscipiens ipsum sit infirmus: quia in sacramentis quicquid est essentialiter de necessitate significationis, est essentialiter de necessitate sacramenti, quomodo sacramenta in quantum sacramenta sunt essentialiter quaedam signa.

6. Sed contra hoc posset sic obijci: sicut extrema unctio est spiritualis sanatio, sic poenitentia est spiritualis resuscitatio, & baptismus spiritualis ablutio, igitur si spiritualis sanationem necesse est significari per corporalem, ita ut necesse sit quod suscipiens sit infirmus corporaliter, similiter (ut videtur) necesse esset spirituales resuscitationem quae fit in poenitentia significari per corporalem, ita ut suscipiens ea esset corporaliter mortuus, & abluitionem spirituale quae fit in baptismo necesse esset significari per corporalem, ita ut baptizandus esset corporaliter immundus, hoc autem non est necessarium, ergo nec primum.

7. Ad hoc potest dici quod non est simile de poenitentia & baptismo, & de extrema unctione: quia licet poenitentia sit spiritualis resuscitatio, non tamen datur per modum resuscitationis, sicut extrema unctio per modum medicaminis. Et ideo non oportet poenitentem esse mortuum sicut oportet illum qui inungitur esse infirmum. Item corporalis abluitionis susceptiuus est non solum immundus sed & mundus, sed curationis non est susceptiuus nisi infirmus. Potest etiam alia ratio assignari, quia extrema unctio est quasi ad supplementum poenitentiae, ut qui non possunt congrue uti poenitentiae medicina tanquam medicina grauiori, vrantur hoc sacramento tanquam medicina leuiori, sed sani vti possunt poenitentiae, ergo pro eis non est institutum hoc sacramentum, sed solum pro infirmis grauioribus, de quorum exitu probabiliter timetur propter aggregationem infirmitatis: nec tamen omnibus infirmis quantumcumque grauioribus infirmitate competit hoc remedium quia non pueris. Primo quia non indigent eo, cum hoc sacramentum ordinetur ad dimissionem peccatorum venialium, quod pueri antequam sint capaces rationis committere non possunt. Secundo quia hoc sacramentum plurimum valet ex deuotione suscipientis, & illi pueri hoc sacramentum non possunt cognoscere, & cum deuotione suscipere, ideo illis dari non debet. Similiter nec furiosis, nec amenibus nisi habuerint lucida intervalla in quibus hoc sa-

cramentum petierunt, & nisi credatur quod non faciant irreuerentiam sacramento.

8. Quantum ad secundum dicendum quod totum corpus non debet inungi, sed solum determinatae partes eius scilicet organa sensuum, pedes & renes. Cuius ratio est, quia hoc sacramentum exhibetur per modum curationis. Ex quo potest sic argui: sicut est in curatione corporali, sic suo modo debet esse in spirituali, sed in curatione corporali non oportet quod medicina curans totum morbum adhibeatur toti corpori, sed sufficit quod adhibeatur illis partibus in quibus est radix morbi, ergo similiter debet esse in extrema unctione quae est sanatio spiritualis, quae non debet adhiberi toti corpori, sed illis partibus in quibus sunt principia & radices peccati venialis, tales autem sunt partes prius nominatae: quia radix & principium peccati in nobis est primo vis cogitativa. Secundo appetitua. Tertio vis motiua vel executiua. Vis autem cogitativa in nobis ortum habet a sensu, & ideo in nobis debent inungi loca quae sensuum: oculi propter visum, aures propter auditum, manus propter tactum qui in pulpis digitorum maxime viget, & nares propter odoratum, os propter gustum. Sed propter visum appetituum inunguntur renes a quibusdam, propter motiuam pedes. Sed quia primum principium nostrorum actuum est vis cogitativa, ideo illa unctio quae fit in organo sensuum est de necessitate sacramenti, & seruatur ab omnibus. Quod si aliqui sint mutili in aliquibus organo sensuum, debet inungi quanto propinquius possunt ad partes illas in quibus unctio fieri debuit. Alii vero unctiones non videntur sic esse de necessitate sacramenti, quia vis appetitua & motiua sunt secundaria principia actuum nostrorum, & ideo aliqui illas non obseruant, & aliqui obseruant illam quae est ad pedes, & non illam quae est ad renes.

9. Quantum ad tertium dicendum quod hoc sacramentum potest iterari, quia omne sacramentum quod non imprimit effectum indelebilem est iterabile, sed extrema unctio cum non imprimat characterem ut baptismus, confirmatio, vel ordo, non imprimit effectum indelebilem, ergo potest iterari non solum in diuersis infirmitatibus quando in singulis timetur de periculo mortis, sed etiam in eadem infirmitate quando est diuturna, ut ethica vel hydrophis quotiens ex tali infirmitate deducitur homo ad periculum mortis. Extrema enim unctio non respicit infirmitatem absolute, sed statum infirmitatis, qui quotiens iteratur siue in eadem infirmitate siue in diuersis potest & unctione iterari.

10. Ad primum arg. dicendum quod intrantes statum ecclesiae non habent aliud remedium nisi baptismum, & ideo debet esse communis omnibus tamen sanis & infirmis, tam adultis quam paruulis. Sed exituri de hoc mundo si sint sani habent aliud remedium, scilicet poenitentiam, & ideo non indigent extrema unctione, quae est quasi in supplementum poenitentiae: infirmi vero indigent tali remedio, ideo eis solum est conferendum.

11. Ad secundum patet responsio ex dictis in corpore quaestionis.

DISTINCTIO XXXIII.

Sententia huius distinctionis in generali & speciali.

Nunc ad considerationem sacrae ordinationis. Superius determinauit Magister de sacramentis quae ordinantur ad remedium vnus personae: hic vero determinat de sacramentis quae ordinantur ad remedium totius ecclesiae. Et diuiditur in duas. Primo determinat de sacramento ordinis, quod ordinatur ad gubernationem ecclesiae, & spirituales multiplicationem. Secundo de matrimonio quod ordinatur ad multiplicationem carnalem fidelium. Secunda vigesima sexta distinctio, quum alia sacramenta post peccatum. Prima in duas. Primo determinat de sacramento ordinis. Secundo de conferentibus & suscipientibus hoc sacramentum. Secunda vigesima quinta distinctio ibi. Solet etiam quaeri si haereticus. Prima est principalis lectio, & diuiditur in tres partes. Primo determinat de ipsis ordinibus. Secundo de quibusdam officiis vel dignitatibus quae ordines consequuntur.

Tertio